

Sygn. akt

III AUa 585/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **11 października 2013 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Bogumiła Burda (spr.)
	Sędziowie:	SSA Urszula Kocyłowska SSA Roman Skrzypek
	Protokolant	sekr. sądowy Anna Kuźniar

po rozpoznaniu w dniu **2 października 2013 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **S. S.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o emeryturę

na skutek apelacji wniesionej przez stronę pozwaną

od wyroku **Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu**

z dnia **18 kwietnia 2013 r.** sygn. akt **III U 166/13**

I. **oddala apelację ,**

II. **zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. na rzecz wnioskodawcy S. S. kwotę 120 zł (słownie sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym .**

Sygn. Akt III AUa 585/13

UZASADNIENIE

Decyzją z 3 stycznia 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił S. S. prawa do emerytury.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podał, że wnioskodawca nie udokumentował 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wykonywanego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy zgodnie z art. 184 ustawy emerytalnej w związku z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a nadto nie udokumentował wieku emerytalnego wynoszącego co najmniej 65 lat zgodnie z art. 24 ustawy emerytalnej.

S. S. skierował do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu odwołanie od powyższej decyzji, domagając się jej zmiany i ustalenia, że ma prawo do emerytury w związku z wykonywaniem od 1 października 1970r. do 31 grudnia 1990r. pracy w pełnym jej wymiarze w szczególnych warunkach.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie z przyczyn, które legły u podstaw wydania zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu po rozpoznaniu sprawy wyrokiem z 18 kwietnia 2013r.:

W pkt I zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy S. S. prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach począwszy od dnia 5 grudnia 2012r.,

W pkt II zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. na rzecz wnioskodawcy S. S. kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd I instancji ustalił, że S. S. urodzony (...) w okresie od 3 listopada 1969r. do 30 kwietnia 1999r. pozostawał w zatrudnieniu w (...). Początkowo wnioskodawca pracował i był jednocześnie uczniem (...), a następnie od 1 października 1970r. powierzono mu obowiązki ślusarza stażysty na Wydziale (...). Z dniem 1 kwietnia 1971r. rozpoczął pracę na samodzielnym stanowisku ślusarza na tym samym wydziale, na którym pracował do 31 grudnia 1990r. Nadto Sąd ten ustalił, że przez cały wymieniony okres wnioskodawca zatrudniony był w Wydziale (...), który był wydziałem ślusarsko – spawalniczym. Placówka ślusarska, na której pracował wnioskodawca wykonywała prace pomocnicze dla placówki spawalniczej i bezpośrednio do niej przylegała. Wnioskodawca został oddelegowany ze swojej brygady do pracy przy spawaniu, nie wykonywał typowych prac ślusarskich, lecz prace pomocnicze w stosunku do spawaczy. Pomagał zarówno przy spawaniu gazowym jak też elektrycznym.

Ustaleń Sąd dokonał na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego tj. zeznań wnioskodawcy i słuchanych w sprawie świadków – w ocenie Sądu wiarygodnych – zwłaszcza w kontekście dokumentów z akt osobowych wnioskodawcy.

Sąd wskazał, że prace przy spawaniu i wycinaniu gazowym oraz elektrycznym ujęte zostały jako prace w szczególnych warunkach w Dziale XIV poz. 12 wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz w załączniku do zarządzenia Nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985r., które w Dziale XIV poz. 12 pkt 4 wymienia pracowników w bezpośrednim sąsiedztwie stanowisk spawalniczych.

W tym kontekście Sąd I instancji uznał za udowodniony fakt, że wnioskodawca wykonywał prace w szczególnych warunkach przez okres przenoszący 15 lat.

W konsekwencji, po ustaleniu, że również pozostałe warunki przewidziane w art. 184 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS zostały spełnione, odwołanie wnioskodawcy Sąd Okręgowy ocenił jako zasadne.

W podstawie prawnej rozstrzygnięcia zawartego w pkt I wyroku Sąd powołał przepis art. 447¹⁴ § 2 kpc, jako podstawę rozstrzygnięcia o kosztach Sąd wskazał art. 98 kpc.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu skierował do Sądu Apelacyjnego Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R..

Zarzucając:

- naruszenie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zmianami) oraz § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, poprzez uznanie, że w okresie od 1 października 1970r. do 31 grudnia 1998r., podczas zatrudnienia w Zakładzie (...) S. S. wykonywał pracę w warunkach szczególnych,

- naruszenie art. 98 § 1 i 3 kpc w związku z § 2 ust. 1 i 2 oraz § 11 ust. 23 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. Nr 163, poz. 1349) poprzez przyjęcie, że w okolicznościach tej sprawy zasadne jest zasądzenie kosztów według trzykrotnej stawki minimalnej, organ rentowy wniósł o:

- zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie odwołania wnioskodawcy,

- ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

W uzasadnieniu apelacji Zakład podkreślił, że przepisy ustawy emerytalnej dotyczące emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, a w szczególności art. 184 i art. 32, a także przepisy rozporządzenia wykonawczego, jako stanowiące wyjątek od przepisów regulujących prawo do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym, powinny być interpretowane w sposób ścisły. Wskazał też, że określenia zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów oraz w załącznikach stanowiących ich integralną część, a w szczególności dotyczące rodzaju i charakteru pracy, nie powinny być wykładane w sposób rozszerzający. Także pojęcia „prac przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym lub atomowowodorowym” winno być interpretowane ściśle.

Kwestionując rozstrzygnięcie zawarte w pkt II wyroku, organ rentowy podniósł, że nakład pracy pełnomocnika wnioskodawcy i jego udział w przyczynieniu się do wyjaśnienia sprawy był nieznaczny.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. jest całkowicie nieuzasadniona i jako taka na uwzględnienie nie zasługuje.

Wbrew podniesionym w apelacji zarzutom i przytoczonym na ich uzasadnienie twierdzeniom wyrok Sądu Okręgowego jest trafny i odpowiada prawu.

Przede wszystkim wyrok ten nie został on wydany z naruszeniem przepisów prawa tak materialnego jak i procesowego.

Podstawą ustalenia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym w przypadku S. S., który urodził się (...), był art. 184 w zw. z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zmianami).

Zgodnie z powołanym przepisem ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 – 34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Według ust. 2 art. 184 emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego.

Jak wynika z akt organu rentowego i ustaleń Sądu I instancji wnioskodawca nie pozostaje w zatrudnieniu, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego i udowodnił łączny okres składkowy i nieskładkowy na dzień 1 stycznia 1999r. przenoszący 25 lat.

Sporna w tej sytuacji i wymagająca wyjaśnienia okazała się kwestia zatrudnienia wnioskodawcy przez okres co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach.

Sąd Apelacyjny w pełni akceptuje stanowisko Sądu Okręgowego, że zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwolił na ustalenie w sposób nie budzący wątpliwości, że wnioskodawca udowodnił łączny okres pracy w warunkach szczególnych przenoszący 15 lat.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych badając uprawnienia wnioskodawcy do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym ustalił, że S. S. nie udowodnił wymaganego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach. Organ rentowy zakwestionował bowiem świadectwo pracy w warunkach szczególnych wystawione przez pracodawcę, uznając, że błędnie wykazano w nim charakter wykonywanej pracy.

Sąd I instancji po przeprowadzeniu postępowania dowodowego i dokonaniu szczegółowej analizy zgromadzonej w sprawie dokumentacji ustalił, że do okresu pracy w szczególnych warunkach w przypadku wnioskodawcy należy uwzględnić okres zatrudnienia od 1 października 1970r. do 31 grudnia 1990r.

Sąd Apelacyjny ustalenia Sądu I instancji w pełni podziela i akceptuje.

Podkreślić należy, że Sąd Okręgowy dokonał wyjątkowo starannych ustaleń w kwestii rodzaju i charakteru pracy wnioskodawcy w spornym okresie, ustalenia te mają pełne potwierdzenie w wynikach postępowania dowodowego, zaś organ rentowy nie wskazuje na żadne okoliczności, które ustalenia te mogłyby podważyć.

W załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr poz. 43 ze zmianami) w Wykazie A Dział XIV pkt 12, jako prace w szczególnych warunkach wymienione są prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym i atomowowodorowym.

Z kolei w wykazie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach, uprawniające do niższego wieku emerytalnego, stanowiącym załącznik do Zarządzenia Nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985r. (Dziennik Urzędowy Nr 1 – 3, poz. 1) w Wykazie A (Prace Różne) w Dziale XIV poz. 12 – prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowo – wodorowym w pkt. 4 wymienieni są pracownicy zatrudnieni w bezpośrednim sąsiedztwie stanowisk spawalniczych w wydziałach spawalniczych.

Z prawidłowo ustalonego przez Sąd I instancji (w istocie niekwestionowanego przez organ rentowy) stanu faktycznego wynika nie tylko to, że wnioskodawca w okresie od w ustalonym przez ten Sąd okresie zatrudniony był na Wydziale (...), który był wydziałem ślusarsko – spawalniczym, ale z placówka ślusarskiej, do której był przydzielony, oddelegowany został do placówki spawalniczej i wykonywał prace bezpośrednio związane z procesem spawania.

Oczywiście rację ma organ rentowy, kiedy podkreśla, że „określenia zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów nie powinny być wykładane w sposób rozszerzający”.

Zauważyć jednak należy, że z rozporządzenie Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. operuje pojęciem „prace przy spawaniu i wycinaniu.....”, co nie może zdaniem Sądu Apelacyjnego oznaczać tylko i wyłącznie pracy samych spawaczy, ale

odnosić się musi do wszystkich pracowników zaangażowanych w proces spawania czy wycinania. Wnioskodawca w taki proces niewątpliwie był zaangażowany.

W tej sytuacji, skoro stanowisko pracy wymienione w kwestionowanym przez organ rentowy świadectwie pracy jest wskazane w wykazie stanowisk, na których świadczy się pracę w szczególnych warunkach, Sąd I instancji był w pełni uprawniony do dokonania istotnego dla sprawy ustalenia, że okres pracy w świadectwie tym wskazany winien być uwzględniony jako okres pracy w szczególnych warunkach.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego rozstrzygnięcie o kosztach zastępstwa procesowego zawarte w pkt II zaskarżonego wyroku, wbrew podniesionym przez organ rentowy jest prawidłowe. Sąd Okręgowy bowiem zasądził koszty w kwocie odpowiadającej nakładowi pracy pełnomocnika, niezbędnej dla jej należytego wyjaśnienia.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny w pełni podzielił ocenę faktyczną oraz prawną sprawy dokonaną przez Sąd Okręgowy i apelację organu rentowego jako nieuzasadnioną oddalił stosownie do art. 385 kpc.

Orzeczenie o kosztach ma uzasadnienie w treści art. 98 kpc w zw. z art. 108 § 1 kpc.

(...)

(...)

(...)